

ЛАЙПЦИГСКИЯТ ОРКЕСТЪР

През настоящия сезон просла веният оркестър „Гевандхауз“ чествува своята 225-годишнина. Страниците на неговата дълголетна история се красят от имената на най-големи музикални творци. Феликс Менделсон—Бартолди стои на диригентския му подиум и ръководи оркестъра

от 1835 година до смъртта си през 1847 година. От прочутите композитори през този период са концертирали с „Гевандхауз—оркестър“ Ференц Лист, Хектор Берлиоз, пианистката Клара Вик, която по-късно става съпруга на Роберт Шуман, Йозеф Йоахим, Карл Райнике, певичи-

те Клара Новело, Вилхелмине Шрьодер и др. По-късно на концертния му подиум се изявява като композитор и пианист Йоханес Брамс. Свои творби са дирижирали в изпълнение на този оркестър М. Брух, Е. Григ, А. Дворжак, П. Чайковски и други. Вторият блестящ период на ор-

кестъра започва, когато ръководството му бива поверено на Артур Никиш. Изпълненията на творби от Р. Вагнер, Р. Штраус, М. Рeger и Г. Малер предизвикват съставът на оркестъра да нарасне на 104 души. Никиш отдели особено внимание и на музикално-образователната дейност и започва да изнася първите специални концерти за работници. През 1916/17 година той предприема и първите чужде страни турнета.

След смъртта на Артур Никиш славата на „Гевандхауз—оркестър“ се продължава от Вилхелм Фуртвенглер (1922—1928)

и на много други композитори е абсолютно забранено. Няколко месеца след чествването на 200-годишнината на „Гевандхауз—оркестър“ англоамериканските летци унищожават прочутата концертна зала „Гевандхауз“. Победата над фашизма слага край на този тежък период в историята на оркестъра.

През юли 1945 година, възкресен от руините и окрилян от светлото бъдеще, оркестърът започва отново своята дейност. Забранените цели дванадесет години творби прозвучават отново, изпълнени от ценното творчество на именитите съветски компози-

та на Конвични през 1962 година бе голяма загуба за оркестъра.

Днес „Гевандхауз—оркестър“ продължава традициите на миналото и същевременно прославя симфоничното и изпълнителско изкуство на Германската демократична република. Сега негов ащ ръководител е Вацлав Нойман, носител на Националната награда на ГДР. Блестящи са успехите на този колектив както в родината му, така и в последните му турнета в Дания, Финландия, Швеция и Норвегия.

Накрая нека поясним откъде носи названието си „Гевандхауз

„ГЕВАНДХАУЗ“

и Бруно Валтер (1929—1933). В репертоара на оркестъра почетно място заемат първите изпълнения на творби от Рeger, Скрабин, Ресини, Сибелиус, Стравински, Хиндемит, Онегер, Казела, Яначек, Равел, Шостакович и др. Гост-диригент на оркестъра са били Ото Клемперер, Феликс Вайнгартнер, сър Томас Бичъм, Рихард Штраус, Ернх Клайбер, Карл Шурихт, Евгений Иохим и др. Дейността на Бруно Валтер бива прекъсната от разнищания се фашизм.

Тежка е задачата и на новия ръководител Херман Abendrot (1934—1945), на чиято фашистка цензура диктува какво може да изпълнява оркестърът и какво не. Творчеството на Менделсон, Малер, Стравински, Хин-

тори Шостакович, Прокофиев и Хачатурян.

През 1949 година се завършва от Хаювер в Германската демократична република Франц Конвични и поема ръководството на оркестъра. Настъпва период, когато дейността му се поставя в служба на работниците, селяните, служащите и младежта на ГДР, които имат вече възможност да се наслаждават както на богатото музикално наследство на миналото; така и на съвременното творчество в социалистическите страни. „Гевандхауз—оркестър“ е винаги желан гост в чужбина. Гостувал е петнадесет пъти в ГФР, Швейцария, Чехословакия, Съветския съюз, Холандия, Белгия, Франция, Англия, Австрия, Полша и Япония. Смърт

—оркестър“. Няколко години след създаването на оркестъра интересът към неговите концерти е вече много голям, а той няма подходяща зала за тях. Тогава съдружението на търговците за платове и облекло, които са имали хубава и голяма сграда, наречена „Гевандхауз“, с владовете му я преотстъпва за работа и концертна дейност. Оттук придобива името „Гевандхауз—оркестър“.

Русенската музикална обществено се радва да поддържа „Гевандхауз—оркестър“ с първото му гостуване в България по време на Мартенските музикални дни — Русе 1968 и за му пожелае големи творчески успехи в бъдеще.

